

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21
ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี**
**Factors Affecting the Role of Village Headmen and Subdistrict Headmen
in the 21st Century In the Thong area of Kumphawapi District, Udon
Thani Province**

พระสถิรวัดน์ ศรีธรรมวงค์

Phar Satirawat Srithummawong

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: satirawat3250@gmail.com

Received: 7 March 2025; Revised: 22 March 2025; Accepted: 25 March 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 367 คน และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 10 คน สถิติที่ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับ ประกอบการอภิปรายผล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า : (1) สภาพทั่วบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.72) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความถูกต้อง ด้านความสามารถ และด้านความพึงพอใจ ตามลำดับ (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยด้านประชาชน (X1) ปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย (X2) ปัจจัยด้านหลักการมีส่วนร่วม (X4) และปัจจัยด้านความโปร่งใส (X5) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .670 .037 .031 และ .009 ตามลำดับ และ (3) จำเป็นที่จะต้องมีการจัดตำแหน่งบุคลากรให้ตรงกับตำแหน่งของงานที่ทำ และควรมีการบริหารงบประมาณที่ตรงไปตรงมาและมีความโปร่งใส เป็นต้น

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่, กำนันผู้ใหญ่บ้าน, ศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed (1) to study the overall roles and duties of village headmen and Kaman's in the 21st century in Kumphawapi District, Udon Thani Province, (2) to study the factors affecting the roles and duties of village headmen and Kaman's in the 21st century in Kumphawapi District, Udon Thani Province, and (3) to study the guidelines for developing the roles and duties of village headmen and Kaman's in the 21st century in Kumphawapi District, Udon Thani Province. The research was conducted in both quantitative and qualitative ways. The samples were 367 people aged 18 - 60 in Kumphawapi District, Udon Thani Province, and the target group was 10 local administrators and community leaders in Kumphawapi District, Udon Thani Province. The statistics used were frequency distribution and percentage of respondents. The data were analyzed by presenting in tables using mean and standard deviation. The multiple regression analysis was performed by using the sequential variable selection method, discussion of the results, and descriptive data analysis.

The research results found that: (1) The overall status of the roles and responsibilities of village headmen in the 21st century in Kumphawapi District, Udon Thani Province was at a moderate level ($\bar{x}=3.05$ S.D. = 0.72), ranked from most to least as follows: responsibility, correctness, ability, and satisfaction, respectively. (2) Factors affecting the roles and responsibilities of village headmen in the 21st century in Kumphawapi District, Udon Thani Province with statistical significance at the .05 level were: people factor (X1), network factor (X2), participation principle factor (X4), and transparency factor (X5), with predictor coefficients in the raw scores (b) equal to .670, .037, .031, and .009, respectively. (3) It is necessary to arrange personnel positions to match the positions they are doing, and there should be a straightforward and transparent budget management that is sufficient to handle the increasing workload, etc.

Keywords: Factors Affecting Roles and Responsibilities, Village Headman, 21st Century

บทนำ

ลักษณะสังคมของไทยจะอาศัยอยู่กันเป็นกลุ่ม ในแต่ละกลุ่มจะมีหัวหน้าทำหน้าที่เป็นผู้ปกครอง ควบคุมดูแลชีวิตความเป็นอยู่ และป้องกันโจรผู้ร้ายอย่างใกล้ชิด ปัจจุบันแม้สภาพสังคมจะเจริญขึ้น ผู้นำที่จะช่วยประสานกับภาครัฐแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนเมื่อเกิดภัยพิบัติในชุมชนขึ้น จึงจำเป็นต้องมี ผู้นำ ซึ่ง “กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน” มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ อยู่คู่กับการปกครองของไทย เพียงแต่การเรียกชื่อ แตกต่างกัน ซึ่งนับว่าเป็นจุดเริ่มแรกของการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นวันที่ได้มีการจัดตั้ง สถาบันกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยทรงมีพระ บรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทดลองจัดระเบียบการ

ปกครอง ระดับตำบล หมู่บ้านขึ้น เพื่อเป็นการน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านและเป็นการเน้นให้เห็นความสำคัญของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการปฏิบัติภารกิจ "บำบัดทุกข์ บำรุงสุข" ให้แก่ประชาชน ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทย จึงกำหนดให้วันที่ 10 สิงหาคม ของทุกปี เป็น "วันกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน" ลักษณะการปกครองเช่นนี้ปรากฏเด่นชัดขึ้น เมื่อได้มีการตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ขึ้นใช้ ซึ่งมีการแบ่งการบริหารราชการของอำเภอออกเป็นตำบล และหมู่บ้าน ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้ดูแลการปกครองส่วนภูมิภาคทั้งหมด โดยมีกรมการปกครองเป็น ฝ่ายกำกับดูแลการปกครองส่วนภูมิภาคตั้งแต่ระดับอำเภอลงไป (สุริยะ วิริยะสวัสดิ์, 2558)

อย่างไรก็ตามกล่าวคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านสวมบทบาท สองด้านพร้อมกัน คือ กิ่งข้าราชการประจำและกิ่งข้าราชการการเมืองในระดับท้องถิ่น โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านเปรียบเสมือนกลไกที่สำคัญ ของการปกครองในส่วนท้องถิ่นและเป็นตัวแทนของกระทรวงมหาดไทยในการเป็นผู้นำตำบลหมู่บ้าน ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ช่วยเหลือทางราชการในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนในตำบลหมู่บ้าน ประสานประชาชนในพื้นที่ นำแนวนโยบายของรัฐ กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ มาปฏิบัติในพื้นที่ และเป็นผู้แทนประชาชนในตำบลหมู่บ้านในการติดต่อกับภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้ง ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน หรือภาคธุรกิจเอกชนร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชน ในตำบลหมู่บ้านมีความอยู่ดีกินดี และชุมชนมีความสุข (สุริยะ วิริยะสวัสดิ์, 2552)

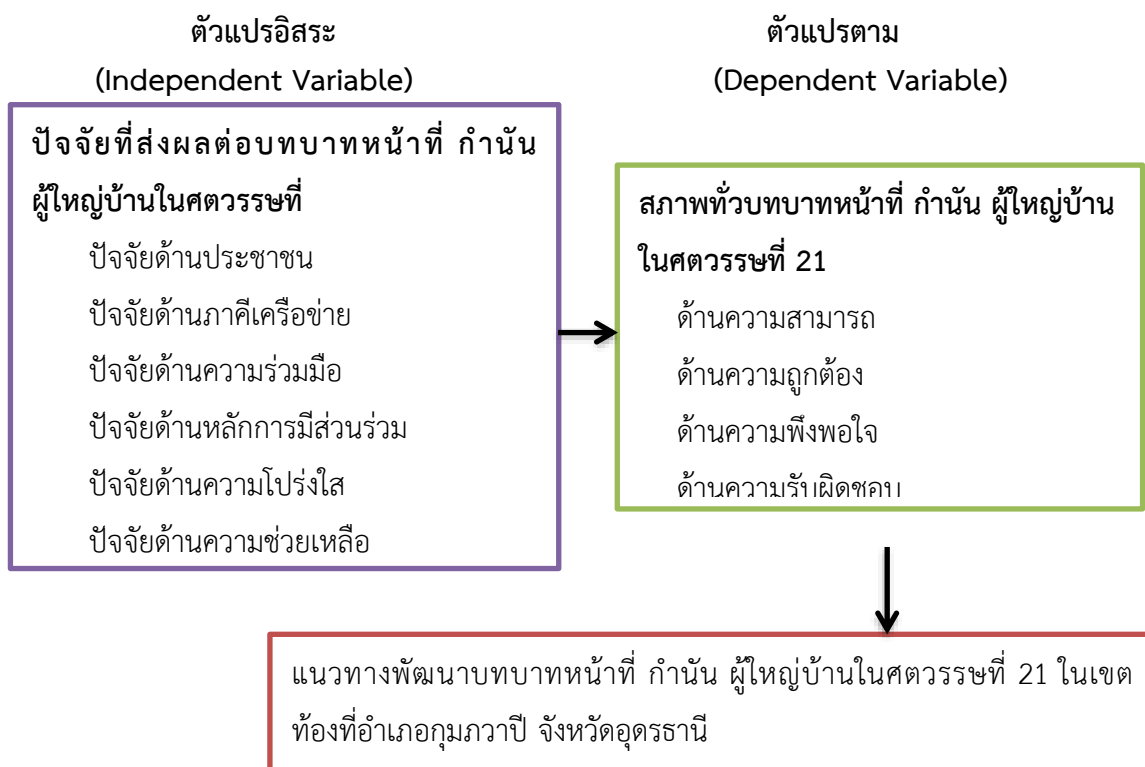
แต่ปัจจุบันประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงเป็นไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ คือ การพัฒนาการ ติดต่อสื่อสาร การคมนาคมขนส่ง และเทคโนโลยีสารสนเทศ อันแสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตของความสัมพันธภาพทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงระหว่างปัจเจกบุคคล ชุมชน หน่วยธุรกิจและรัฐบาลทั่วทั้งโลก ทำให้รูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ แต่ถึงอย่างไรก็ดีการปกครองท้องที่ระดับตำบลหมู่บ้าน ยังไม่มีการปรับปรุงให้เหมาะสมเท่าที่ควรทำให้การปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าใดนัก ประกอบกับอำนาจหน้าที่ซึ่งมีความซ้ำซ้อนกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 อีกครั้งเป็นครั้งที่ 12 อย่างไรก็ตามในสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ชีวิตของคนในระดับหมู่บ้านก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้าน การเพิ่มจำนวนประชากรของไทยและค่านิยมวัฒนธรรมตะวันตก ถือเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของผู้คนเป็นจำนวนมาก ทำให้มีการแก่งแย่งแข่งขันกันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาการแบ่งพรรค แบ่งพวกและการทะเลาะเบาะแว้ง เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาการปกครองในระดับหมู่บ้านมิใช่น้อย ซึ่งผู้ที่จะมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในตำบลและหมู่บ้านได้ดีที่สุด คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านเพราะการบริหารงานในระดับ นี้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านโดยตรง ถ้าหากมีความสามารถหรือมีศักยภาพสูงแล้วก็จะทำให้นโยบายของรัฐบาล สามารถตอบสนองความต้องการอันแท้จริงของราษฎรได้ แต่ในทางกลับกัน ถ้าหากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีศักยภาพไม่เพียงพอจะมีผล ทำให้นโยบายของรัฐบาลไม่สามารถตอบสนองความต้องการอันแท้จริงของราษฎร ในระดับหมู่บ้านได้ อันจะส่งผลกระทบต่อความเจริญ ของประเทศทุกด้านทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (กรมการปกครอง, 2552)

อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี การปกครองส่วนภูมิภาค อำเภอกุมภวาปีแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 13 ตำบล 174 หมู่บ้าน ได้แก่ ตมได้ ตมใต้ พันดอน เวียงคำ แะแล เชียงแหว ห้วยเก็ง เสอเพลอสื่อ ปะโค ผาสุก ท่าลี่ กุมภวาปี หนองหว้า มีประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 24,214 คน จากการสัมภาษณ์ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ มีปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ด้านความขัดแย้ง ปัญหาการใช้น้ำเพื่อการเกษตร การรับข้อมูลข่าวสารจากนโยบายที่สำคัญจากทางราชการที่เพียงพอ ทำให้ประชาชนมีความคาดหวังต้องการบุคคลที่สามารถเป็นที่พึ่งได้ในเวลาต้องการคำปรึกษา พร้อมเป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต่าง ๆ ซึ่งบุคคลที่มีบทบาทใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่มากที่สุด คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่เป็น ผู้ช่วยนายอำเภอในการปฏิบัติราชการต่าง ๆ ในท้องที่โดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งข้อสนเทศที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และการปรับเปลี่ยนบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้เหมาะสมเกิดประสิทธิภาพต่อการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 24,214 คน (ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย วันที่ 18 กรกฎาคม 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรผู้อายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 24,214 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ (Taro Yamane) ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 367 คน (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2560)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์

ประกอบด้วย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในประชากรผู้อายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในจังหวัดบึงกาฬ จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระบความเชื่อมั่น 0.802 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อความสำเร็จในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และ

สังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพทั่วบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนก

ข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดย การทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี 2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิดแนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี 3) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ และการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

สรุปผลการวิจัย

1) สภาพทั่วบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพทั่วบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

สภาพทั่วบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความสามารถ	3.02	0.68	ปานกลาง
ด้านความถูกต้อง	3.04	0.72	ปานกลาง
ด้านความพึงพอใจ	3.01	0.72	ปานกลาง
ด้านความรับผิดชอบ	3.06	0.56	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.05	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพทั่วบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.72) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.56) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=0.72) ด้านความสามารถ ($\bar{X}=3.02$ S.D.=0.68) และด้านความพึงพอใจ ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ปัจจัยด้านประชาชน	3.00	0.00	ปานกลาง
ปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย	3.02	0.76	ปานกลาง

ปัจจัยด้านความร่วมมือ	3.03	0.78	ปานกลาง
ปัจจัยด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.05	0.68	ปานกลาง
ปัจจัยด้านความโปร่งใส	3.08	0.45	ปานกลาง
ปัจจัยด้านความช่วยเหลือ	3.07	0.58	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.03	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.03$ S.D.=0.72) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปัจจัยด้านความโปร่งใส ($\bar{x}=3.08$ S.D.=0.45) ปัจจัยด้านความช่วยเหลือ ($\bar{x}=3.07$ S.D.=0.58) ปัจจัยด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{x}=3.05$ S.D.=0.68) ปัจจัยด้านความร่วมมือ ($\bar{x}=3.03$ S.D.=0.78) ปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย ($\bar{x}=3.02$ S.D.=0.76) และปัจจัยด้านประชาชน ($\bar{x}=3.00$ S.D.=0.00) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี (Multiple Regression analysis)

ลำดับตัวแปรที่ได้ รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.068	.084	.082	.811	.418	.348	1.476
ปัจจัยด้านประชาชน (X_1)	.670	.023	.716	29.524	.000*	.420	2.381
ปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย (X_2)	.037	.018	.046	2.039	.042*	.485	2.062
ปัจจัยด้านความร่วมมือ (X_3)	.004	.018	.004	.238	.812	.847	1.180
ปัจจัยด้านหลักการมีส่วนร่วม (X_4)	.031	.009	.052	3.285	.001*	.970	1.031
ปัจจัยด้านความโปร่งใส (X_5)	.009	.017	.013	.538	.000*	.405	2.467
ปัจจัยด้านความช่วยเหลือ (X_6)	.452	.356	.046	.478	.351	.521	1.478
SE _{est} = $\pm$.14555 R = 952. R ² = .906 ; Adj. R ² = .904 ; F = 523.059 ; p-value = 0.001							

* statistically significant at the .05 level.

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยด้านประชาชน (X1) ปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย (X2) ปัจจัยด้านหลักการมีส่วนร่วม (X4) และปัจจัยด้านความโปร่งใส (X5) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .670 .037 .031 และ .009 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ปัจจัยด้านความร่วมมือ (X3) และปัจจัยด้านความช่วยเหลือ (X6) ตามลำดับ

3) แนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปได้ดังนี้

ประเด็นนี้จำเป็นที่จะต้องมีการจัดตำแหน่งบุคลากรให้ตรงกับตำแหน่งของงานที่ทำ และควรมีการบริหารงบประมาณที่ตรงไปตรงมาและมีความโปร่งใสให้เพียงพอต่อภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นในการบริการประชาชนและมีข้อจำกัดในการใช้งบประมาณในการบริหารงานต่าง ๆ และการทำงานแบบมีส่วนร่วมทั้งยังต้องออกแบบการทำงานให้มีความทันสมัยตรงกับบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

สภาพทั่วบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.05$ S.D.=0.72) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{x}=3.06$ S.D.=0.56) ด้านความถูกต้อง ($\bar{x}=3.04$ S.D.=0.72) ด้านความสามารถ ($\bar{x}=3.02$ S.D.=0.68) และด้านความพึงพอใจ ($\bar{x}=3.01$ S.D.=0.72) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภินันท์ คำเจริญ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบันในเขตพื้นที่อำเภออุ้มหาญ และอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยพบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่อำเภออุ้มหาญ และ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีมีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.03$ S.D.=0.72) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปัจจัยด้านความโปร่งใส ($\bar{x}=3.08$ S.D.=0.45) ปัจจัยด้านความช่วยเหลือ ($\bar{x}=3.07$ S.D.=0.58) ปัจจัยด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{x}=3.05$ S.D.=0.68) ปัจจัยด้านความร่วมมือ ($\bar{x}=3.03$ S.D.=0.78) ปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย ($\bar{x}=3.02$ S.D.=0.76) และปัจจัยด้านประชาชน ($\bar{x}=3.00$ S.D.=0.00) ตามลำดับ และยังไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิชาติ เทพชมพู (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยด้านประชาชน (X1) ปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย (X2) ปัจจัยด้านหลักการมีส่วนร่วม (X4) และปัจจัยด้านความโปร่งใส (X5) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .670 .037 .031 และ .009 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ปัจจัยด้านความร่วมมือ (X3) และปัจจัยด้านความช่วยเหลือ (X6) ตามลำดับ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ อินทโชติ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

จำเป็นที่จะต้องมีการจัดตำแหน่งบุคลากรให้ตรงกับตำแหน่งของงานที่ทำ และควรมีการบริหารงบประมาณที่ตรงไปตรงมาและมีความโปร่งใสให้เพียงพอต่อภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นในการบริการประชาชนและมีข้อจำกัดในการใช้งบประมาณในการบริหารงานต่าง ๆ และการทำงานแบบมีส่วนร่วมทั้งยังต้องออกแบบการทำงานให้มีความทันสมัยตรงกับบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของของ สุพรรณิ เกสรินทร์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาท กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชน อำเภอกู่หงส์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลกับบทบาทการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชน พบว่า ในภาพรวม คุณลักษณะด้านอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี” สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

- 1) จะต้องมีการจัดตำแหน่งบุคลากรให้ตรงกับตำแหน่งของงาน
- 2) มีการบริหารงบประมาณที่ตรงไปตรงมาและมีความโปร่งใส
- 3) การบริการประชาชนและมีข้อจำกัดในการใช้งบประมาณ
- 4) บริหารงานต่าง ๆ โดยมีการประสานงานที่ดี
- 5) ทำงานอย่างราบรื่นและไม่มีความซับซ้อนต่อการบริหารงาน
- 6) มีความทันสมัยตรงต่อความต้องการของผู้มารับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในศตวรรษที่ 21 ในเขตท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี” สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะทั้งเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีบทบาทในการสร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมในชุมชน

- 1.2 ควรมีบทบาทในการบูรณาการกับส่วนราชการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
- 1.3 ควรมีบทบาทในการดูแลสถานที่และทรัพย์สินส่วนรวมของชุมชน
- 1.4 ควรมีบทบาทในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระเบียบ ด้านกฎหมายเบื้องต้นแก่ประชาชน
- 1.5 ควรมีบทบาทในการให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการเข้ารับบริการจากภาครัฐให้ตรงกับ

ความต้องการ

- 1.6 ควรมีบทบาทในการก่อตั้งทีมและสร้างเครือข่ายในการพัฒนาชุมชน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาบทบาทในการสร้างการมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- 2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการสร้างความสำเร็จของการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน

ผู้ใหญ่บ้าน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- กัลยา วานิชย์บัญชา.(2560). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- ประสิทธิ์ อินทโชติ. (2554). *บทบาทของผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดใน จังหวัดชลบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริยะ วิริยะสวัสดิ์. (2552). *บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านท่ามกลางสังคมไทยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงปัจจุบัน*. *วารสารกำนันผู้ใหญ่บ้าน*, 62(3), 11 - 15.
- สุริยะ วิริยะสวัสดิ์. (2558). *สถาบันกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : อดีต ปัจจุบันและอนาคต*. www.dopatrang.go.th/datacenter/doc_download/iadttopic1.doc.
- อภินันท์ ค์เจริญ. (2559). *การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบันในเขตพื้นที่อำเภออุ้มผาง และอำเภอด่านช้าง จังหวัด สุพรรณบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิชาติ เทพชมพู่. (2553). *การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอ จังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics an introductory analysis*. New York Harper & Row.